

Beheerplan

Riolering

Gemeente Gooise Meren

Opdrachtgever	Gerard Rill
Assetmanager	Peter van den Boogaard
Afdeling	BORG
Datum	02-12-2021
Identificatie	2194485

Inhoudsopgave

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Assetmanagement	6
1.2 Prestatiefactoren beheer en onderhoud	7
1.3 Leeswijzer	8
2 Areaal	9
2.1 Riolering	9
2.2 Nieuw areaal	9
3 Prestaties	10
3.1 Doelstellingen	10
3.2 Kernwaarden	11
3.3 Prestatiefactoren beheer en onderhoud (B&O)	11
3.4 Vertaling naar doelstellingen beheer en onderhoud en prestaties	13
3.5 Kwaliteitsniveau	14
3.6 Wet- en regelgeving	14
4 Grootste risico's	15
5 Beheerstrategie	17
5.1 Inspectieprogramma	17
5.2 Onderhoudsprogramma	18
5.3 Assetmanagement en innovatie	19
5.4 Uitvoering beheer en onderhoud	19
6 Financiën	21
6.1 Benodigde en beschikbare budget	21
6.2 Overzicht scenario 2022-2025	21
7 Ontwikkeling en monitoring	22
7.1 Onderzoek en ontwikkeling	23
7.2 Monitoring	24
BIJLAGE 1 Wet- en regelgeving	25
BIJLAGE 2 Stakeholders	27
BIJLAGE 3 Data	30
BIJLAGE 4 Begrippenlijst	31
BIJLAGE 5 Overzicht financiën	34

Samenvatting

Inleiding

Voor u ligt het Beheerplan Riolering van de gemeente Gooise Meren. Het beheerplan is gebaseerd op bestaand beleid zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 2018, en beschrijft hoe het beheer van de riolering bijdraagt aan de gemeentedoelstellingen van de gemeente Gooise Meren en de belangen van de inwoners.

De gemeente Gooise Meren wil haar geld zo efficiënt mogelijk besteden voor het beste resultaat in de gemeente. Assetmanagement, ook wel risico gestuurd beheer genoemd, zorgt voor een optimale inzet van publieke middelen en zoekt daarbij naar de beste balans tussen risico's, prestaties en kosten.

Areaal

Het Beheerplan Riolering beschrijft het beheer van de assets, die onderdeel zijn van de riolering. Onderdeel van het areaal is 269 km riolering en 25 hoofdgemalen.

Prestaties

Beheer is geen doel op zich, maar een middel om bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente. De gemeentedoelstellingen voor de riolering staan beschreven in de Collegedoelstellingen en vigerende beleidsdocumenten. In het beheerplan worden de gemeentedoelstellingen voor de riolering vertaald naar meetbare prestaties voor het beheren van de riolering. Deze prestaties zijn uitgangspunten voor de beheerstrategie. Beheer en onderhoud zijn op deze manier in lijn met de ambities van de Gooise Meren.

Op het gebied van het beheer en onderhoud van riolering is in de Programmabegroting 2021-2024 een specifieke gemeentedoelstelling benoemd. Beleidsdocumenten, die de kaders en uitgangspunten voor het beheer van de riolering bevatten, zijn onder andere het College-uitvoeringsprogramma (CUP), de Nota Onderhoud Kapitaalgoederen en het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP beschrijft voor de periode 2018-2022 het beleid voor het gemeentelijk (afval)watersysteem in Gooise Meren. Daarnaast beschrijft het GRP de visie van de gemeente op de rioleringszorg van de toekomst, inclusief de strategie en financiële middelen die daarvoor nodig zijn. Goed beheer van het gemeentelijk watersysteem houdt de stad namelijk gezond, leefbaar en aantrekkelijk. Inwoners houden droge voeten en kunnen vrij van gezondheidsrisico's dicht op elkaar leven. Bodem, oppervlaktewater en grondwater zijn zo goed mogelijk beschermd tegen vervuiling. De economische bedrijvigheid in de gemeente gaat tijdens en na hevige neerslag gewoon door. Ook is de grondwaterstand geen belemmering voor het gebruik van de grond of voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling.

In het Beheerplan Riolering is de inhoud van de nota onderhoud kapitaalgoederen en het GRP gekoppeld aan de kaders voor het beheer van de riolering. Ook de kaders voor het beheer van de riolering die zijn vastgelegd in wet -en regelgeving, beleid en overige bestuurlijk vastgelegde kaders.

Met de uitvoering van het meerjarenprogramma voor riolering wordt met tijdig en planmatig inspecteren en onderhouden voorkomen dat deze niet beschikbaar zijn. Naast beschikbaarheid zijn milieu en gezondheid en wet- en regelgeving belangrijke prestatiefactoren voor het beheer en onderhoud van de riolering van de gemeente.

Grootste risico's

Er zijn diverse risico's die het realiseren van de prestaties, die dit plan tot doel heeft, kunnen doorkruisen. Denk daarbij aan gebreken aan materiaal en constructie waardoor de bestuurlijke target van tenminste een onderhoudsstaat van 'voldoende'¹ niet gehaald wordt, maar ook aan onveilige verkeerssituaties. Het inspectieprogramma bevat de maatregelen waarmee voor de riolering deze risico's worden beheerst.

---

¹ m.u.v. de centra van Naarden-Vesting en de vesting van Muiden die beide op beeldkwaliteit niveau 'goed' worden beheerd.

Aan de andere kant zijn er risico's zoals schade door graafwerkzaamheden of zetting. Maar ook schade door aantasting door wortel ingroei. Met de maatregelen, die zijn opgenomen in het onderhoudsprogramma, wordt gezorgd dat de onderhoudstoestand van de assets overeenkomt met het gekozen kwaliteitsniveau.

De maatregelen in het inspectie- en onderhoudsprogramma zijn de basis van de langetermijnstrategie voor het beheer van de riolering.

Beheerstrategie

De assets in dit plan dragen gedurende hun levenscyclus bij aan de doelstellingen van de gemeente Gooise Meren. Om de optimale balans te vinden voor het beheer tussen prestaties, risico's en kosten worden beheermaatregelen opgesteld. Het onderhoud wordt aan de hand van deze maatregelen uitgevoerd. In het Beheerplan zijn de prestaties en de risico's beschreven, die het behalen en/of behouden van deze prestaties bedreigen.

Binnen het inspectieprogramma wordt de kwaliteit van de assets gemonitord aan de hand van schouw, inspectie en de wettelijke keuringen. Binnen het onderhoudsprogramma worden de maatregelen van het periodiek en planmatig onderhoud (preventief) en het storingsonderhoud (correctief) uitgevoerd. Met de strategie voor het assetmanagement en het inzetten van innovaties kan de gemeente Gooise Meren de assets van de riolering slim beheren en inspelen op toekomstige trends en ontwikkelingen.

Financiën

In dit beheerplan zijn de beschikbare en benodigde budgetten inzichtelijk gemaakt. Het benodigde budget is berekend op basis van alle kosten gedurende de gehele levensduur van de riolering.

Om te komen tot een haalbare prioritering binnen de gestelde budgetkaders voor beheer en onderhoud is het scenario Minimum-Plus gekozen. Uitgangspunt is hierbij dat dit scenario minimaal voldoen aan de wettelijke kaders en vereisten.

Ontwikkeling en monitoring

Uit de verschillende hoofdstukken komen onderzoeks- en ontwikkelingsvragen naar voren, waarmee de gemeente Gooise Meren de beheerstrategie naar een hoger niveau kan brengen. Ook het monitoren van de prestaties van alle assets, maar ook van de onderzoeks- en ontwikkelingsvragen, is van cruciaal belang voor het door ontwikkelen van assetmanagement. Deze onderzoeks- en ontwikkelingsvragen zijn samen met de planning, waarin is vermeld wanneer deze gerealiseerd worden, in dit beheerplan opgenomen.

1 Inleiding

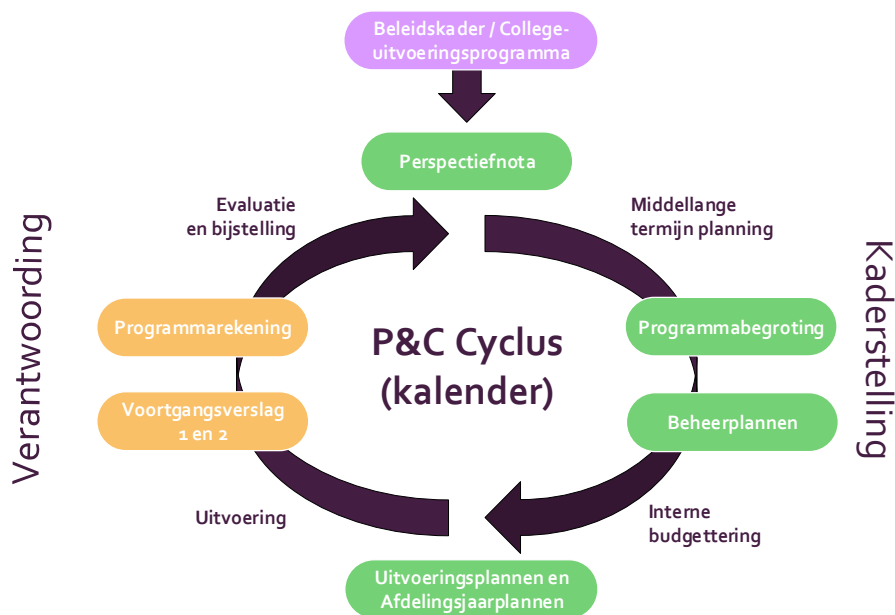
Voor u ligt het Beheerplan Riolering van Gooise Meren. Het plan beschrijft de strategie waarmee de riolering bijdraagt aan de gemeentedoelstellingen van Gooise Meren en de belangen van de inwoners.

Figuur 1: Algemene schematische weergave van het beleidskader voor de Beheerplannen van de gemeente

Het Beheerplan Riolering is gebaseerd op bestaand beleid, zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 2018. Het beheerplan beschrijft de aanpak van het beheer van de riolering voor de periode 2022-2025. De programmabegroting 2021-2024 bevat de opgave voor de riolering in de planperiode. Het beheerplan is gestoeld op de inhoudelijke kaders van de visie Buitenruimte en andere vigerende beleidskaders. Maar ook de kaders voor het beheer van de riolering, die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving, beleid en overige bestuurlijk vastgelegde kaders. In de programmabegroting staat uitgewerkt per jaar wat de uit het beheerplan voortvloeiende taken/opgaven zijn.

In figuur 2 is de planning- en controlecyclus afgebeeld. Het geeft duiding aan de functie van het beheerplan in de planning- en controlecyclus. De cyclus wordt gevoed vanuit het college-uitvoeringsprogramma (CUP) en het investeringsplan en loopt met de klok mee. De rechterzijde van het figuur laat zien welk beleid kader stellend is voor het beheer en onderhoud van de riolering. De financiële kaders voor het beheer van de riolering staan in de programmabegroting. De kaders voor de wijze waarop het beheer en onderhoud van de riolering wordt uitgevoerd staan in het beheerplan. De uitwerking van deze kaders, hoe het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd, staat beschreven in het uitvoeringsplan riolering. De uitvoering van het beheer en onderhoud van de riolering gebeurt op basis van het uitvoeringsplan. In de linkerzijde van de cyclus vindt de verantwoording van de voortgang van het beheer en onderhoud plaats in de bestuurlijke rapportages. Er vindt evaluatie plaats van de behaalde prestaties vergeleken met in het uitvoeringsplan geplande prestaties. Deze evaluatie vindt plaats aan de hand van kritische succesfactoren. De uitkomsten van de evaluatie kunnen aanleiding geven tot bijstelling van de kaders in de beheerplannen en de programmabegroting.

Figuur 2: Schematische weergave Planning- en controlecyclus

1.1 Assetmanagement

Assetmanagement

Gooise Meren wil haar geld zo efficiënt mogelijk besteden voor het beste resultaat in de gemeente. Assetmanagement, ook wel risico gestuurd beheer genoemd, zorgt voor een optimale inzet van publieke middelen en zoekt naar de beste balans tussen risico's, prestaties en kosten. Risico's worden teruggebracht naar een acceptabel niveau.

Assets

Om de openbare ruimte in conditie te houden, beheert en onderhoudt Gooise Meren diverse objecten, zowel in de openbare ruimte als in de niet openbare ruimte. Denk daarbij aan bruggen, riolen, groenstroken of riolering. Die objecten worden assets genoemd. De assets, die in dit plan centraal staan, bevinden zich in de openbare ruimte en maken onderdeel uit van het riolering net van de gemeente. Hoofdstuk 2 van dit plan geeft een overzicht van deze assets.

Beheer en onderhoud

Belangrijke begrippen met betrekking tot assetmanagement zijn beheer en onderhoud. Beheer omvat meer dan alleen techniek: het technisch beheer, het functioneel beheer en het sociaal beheer maken er onderdeel van uit. Gooise Meren is verantwoordelijk voor het technisch beheer van de openbare riolering, maar een duurzaam technisch beheer kan niet los worden gezien van het functionele en sociale deel. Assetmanagement vergroot de blik van het technisch beheer en kijkt ook naar de andere maatschappelijke waarden die een 'asset', een object in de openbare ruimte, vanuit de technische beheeropgave kan toevoegen aan de gemeente. Daarmee ontstaat de handreiking tot een integraal beheer van aanleg tot sloop, waar functionaliteit, sociale doelstellingen, duurzaamheid en techniek hand in hand gaan.

Scope

Het Beheerplan Riolering beschrijft de aanpak en de maatregelen die nodig zijn om de riolering gedurende hun levensduur functioneel te houden en het vastgestelde kwaliteitsniveau in stand te houden en/of te laten bereiken. Dit omvat onder meer het scheppen van condities, het vastleggen van gemaakte afspraken en het realiseren van alle door het bestuur aan de technisch beheerder opgedragen taken. Onderhoud is vervolgens het daadwerkelijk uitvoeren van de daaruit voortkomende werkzaamheden.

1.2 Prestatiefactoren beheer en onderhoud

Prestatiefactoren zijn factoren die beslissend zijn voor het als dan niet behalen van de aan het beheer en onderhoud van de riolering gestelde doelen en kernwaarden.

De gemeentedoelstellingen voor de riolering staan beschreven in de Collegedoelstellingen en vigerende beleidsdocumenten. De kernwaarden voor de riolering zijn in de Visie Buitenruimte vastgelegd. De prestatiefactoren voor het beheer van de riolering zijn hierop gebaseerd. Dit beheerplan vertaalt de prestatiefactoren naar de beheerstrategie van de riolering.

Figuur 3: Prestatiefactoren gemeente Gooise Meren

Doelgerichte keuze van maatregelen

Gooise Meren monitort alle assets aan de hand van inspecties, risicoanalyses en rendementsberekeningen. Als de belangrijkste risico's in kaart zijn gebracht, is duidelijk welke knelpunten met voorrang moeten worden aangepakt. Daarbij wordt gekozen voor de maatregel met het meeste rendement voor de gemeente. Ook maatregelen voor verschillende assets kunnen onderling worden vergeleken.

Beheer openbare ruimte

Gooise Meren werkt aan een aantrekkelijke gemeente middels slim beheer en onderhoud en het sturen op het gebruik van de openbare ruimte. De ontwikkelingen in de politiek-bestuurlijke omgeving, de dynamiek van de gemeente en de mogelijkheden van de moderne technologie vragen van Gooise Meren om permanent te blijven werken aan het vakmanschap van de beheerders en collega's op straat, de producten en diensten in de openbare ruimte, de (werk)processen en ondersteunende systemen. Altijd in nauw contact en afstemming met partners binnen en buiten de gemeente en steeds vanuit de erkenning dat de inwoners centraal staat. Om hieraan te kunnen blijven voldoen, zetten wij in op vier pijlers: financieel gezond, kosteneffectief, duurzaam en hoogwaardige dienstverlening. Beheer van de openbare ruimte waarin de krachten gebundeld zijn, maar waarbij oog blijft voor de eigenheid en identiteit van Naarden, Muiden, Muiderberg en Bussum.

Innovatie

Aanpassing en vernieuwing vragen om innovaties: nieuwe producten, diensten en werkwijzen die zorgen voor betere resultaten in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Gemeente Gooise Meren. Betere resultaten omdat ze duurzamer of circulair zijn, omdat ze beter aansluiten bij de wensen van de burgers en klanten of omdat ze een slimmer gebruik van data mogelijk maken.

Dienstverlening en participatie

Centraal thema in het CUP, de visie buitenruimte en in het meerjarenprogramma, is participatie en meer zeggenschap voor de inwoners. Dat vraagt een dienstverlenende en open houding. Weten wat er leeft en speelt in de wijk, inspelen op de behoeften en wensen uit het gebied (het 'gebied is leidend') en aandacht voor een goede afhandeling van klachten, meldingen en signalen. Kortom: goed luisteren naar wat de burger / gebruiker (gemeente) vraagt en verwacht en persoonlijk contact.

Verbinder

De rol van Gooise Meren verandert en ontwikkelt steeds meer in de richting van facilitator en verbinder. De ambities in beheer en onderhoud van de openbare ruimte kunnen alleen in samenwerking met anderen worden gerealiseerd. Om een zo goed mogelijk plan neer te kunnen leggen voor het beheer op de lange termijn, is in dit beheerplan waarde gehecht aan het meenemen van input vanuit andere invalshoeken en vakdisciplines. Door de beheerkeuzes en verbetermogelijkheden in een vroeg stadium met andere kernspelers in de openbare ruimte te delen, werken wij aan draagvlak en een optimale afstemming en samenwerking in de toekomst.

1.3 Leeswijzer

Dit beheerplan bestaat uit 7 hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 is de inleiding;
- Hoofdstuk 2 beschrijft de assets van de riolering, die centraal staan in dit beheerplan;
- Hoofdstuk 3 gaat in op de prestaties en maakt een vertaalslag van de gemeentedoelstellingen naar beheer;
- Hoofdstuk 4 gaat in op de grootste risico's op de prestaties van de assets en een eerste inzicht in beheersmaatregelen, die nodig zijn om het huidige kwaliteitsniveau in stand te houden en/of te verbeteren;
- Hoofdstuk 5 is een verdere uitwerking van de beheersmaatregelen, waarbij ingegaan wordt op inspectie, onderhoud en innovatie & assetmanagement;
- Hoofdstuk 6 biedt inzicht in de bijbehorende financiën. In dit hoofdstuk is het beheerscenario Minimum-Plus uitgewerkt.
- Hoofdstuk 7 tenslotte geeft een weergave van onderzoeks- en ontwikkelvraagstukken voor de doorontwikkeling van het assetmanagement van de riolering. Daarnaast staat in dit hoofdstuk hoe de voortgang van het assetmanagement in de planperiode van dit beheerplan wordt gemonitord.

De bijlagen gaan achtereenvolgens in op de onderwerpen:

- Bijlage 1 Wet- en regelgeving;
- Bijlage 2 Stakeholders;
- Bijlage 3 Data;
- Bijlage 4 Begrippenlijst;
- Bijlage 5 Overzicht financiën.

2 Areaal

Dit hoofdstuk beschrijft de nadere toelichting op assets die onderdeel zijn van het Beheerplan Riolering: Pers- en vrijverval riolering, gemalen en pompunits enzovoorts.

2.1 Riolering

De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater. In totaal ligt er 269 km aan riolering binnen de gemeentegrenzen, waarvan het grootste deel uit gemengd riool bestaat (109 km). Naast de riolering zijn ten behoeve van het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater persleidingen, appendages, afsluiters, ontluichters, gemalen, overstorten, ondergrondse waterbergingen e.d. aanwezig binnen het areaal van de gemeente. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de assets in het areaal voor het inzamelen en transporteren van het stedelijk afvalwater:

Areaal	Omvang
Vrijverval riolering	
Gemengd riool	109 km
DWA riool	42 km
HWA riool	63 km
IT-riool	22 km
Persleiding en drukriool	
Transportriool	1 km
Persleiding	12 km
Drukriolering	20 km
Gemalen en pompunits	
Gemalen	25 stuks
Pompunits	239 stuks
Divers	
IBA's	21 stuks
Kolken	21.000 stuks
Putten	7.000 stuks

Tabel 1: Overzicht areaal riolering (bron VGR).

Het beheer van het areaal is van groot belang voor een goede werking ervan. Daarnaast moet het areaal goed worden bijgehouden in het beheerpakket "Kikker". Reparaties, vervangingen, verleggingen en nieuwe onderdelen moeten dan ook direct worden verwerkt. Zoals bijvoorbeeld grote uitbreidingen van het areaal voortkomende uit vervangingsprojecten, uitbreidingsprojecten (De Krijgsman).

2.2 Nieuw areaal

Het huidige beheerplan is opgesteld op basis van het areaal van 2021. Krijgsman fase 1 en 2 zijn hier nog niet aan toegevoegd. Voor deze fasen is wel beheergeld aanwezig. Voor nieuwe toevoegen aan het areaal wordt door middel van de SSK de beheergelden bepaald.

3 Prestaties

Beheer is geen doel op zich, maar een middel om bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente. In dit hoofdstuk zijn de gemeentelijke doelstellingen voor het beheer van de riolering vertaald naar meetbare prestaties voor het beheer van de riolering. Deze prestaties zijn uitgangspunten voor de beheerstrategie. Beheer en onderhoud zijn op deze manier in lijn met de Gooise collegedoelstellingen die van toepassing zijn op de riolering.

3.1 Doelstellingen

De gemeentedoelstellingen voor de riolering staan beschreven in de Collegedoelstellingen en vigerende beleidsdocumenten. De gemeentedoelstellingen zijn bepalend voor de wijze waarop het technisch beheer wordt ingericht. Deze doelen zijn meestal functioneel of kwalitatief van aard. De vertaling van deze gemeentedoelstellingen in concrete en meetbare technische prestatie-eisen en het ontwerpen en implementeren van beheersmaatregelen behoren tot de kernactiviteiten van het risico gestuurd beheer.

Figuur 4: Vertaling van doelstellingen naar prestaties voor de riolering.

3.2 Kernwaarden

De missie van Gooise Meren is:

- Samen wonen, werken, ondernemen en recreëren in een groen en historisch gebied

De missie is vertaald naar de drie kernwaarden die beschrijven hoe Gooise Meren het beheer van de riolering uitvoert.

1. Vertrouwen

- We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen, zodat we verantwoordelijkheid kunnen ontvangen en nemen en ruimte hebben om te leren.

2. Samenwerken

- We kijken verder dan het beheer en onderhoud van enkel de riolering en stemmen het beheer af op andere assetcategorieën;
- We zoeken de samenwerking met collega's en externe partijen en gaan met elkaar in gesprek;
- We plaatsen vraagstukken in een ruime maatschappelijke context en zorgen voor verbindingen binnen de samenleving;
- We zijn een netwerkorganisatie;
- We gaan uit van de eigen kracht en de "samenredzaamheid" van de samenleving.

3. Ondernemen

- We starten zelf initiatieven en we pakken zaken proactief op;
- We zoeken altijd naar mogelijkheden om te verbeteren;
- We denken mee om zaken mogelijk te maken, ook als dat buiten de gebaande paden is.

3.3 Prestatiefactoren beheer en onderhoud (B&O)

Het college schrijft elke 4 jaar in de GRP een aantal specifieke doelstellingen. Voor de huidige begrotingsperiode (2021-2024) zijn dit voor de riolering zeven doelstellingen. Prestatiefactoren zijn factoren die bepalend zijn voor het al dan niet behalen van deze doelstellingen. De onderstaande tabel beschrijft welke prestatiefactoren bepalend zijn voor welke collegedoelstellingen:

Collegedoelstellingen	Prestatiefactoren B&O
- De riolering zorgt voor afwatering en voorkomt overlast door afvalwater en hemelwater.	Veiligheid Weerbaarheid Kwaliteit leefomgeving
- Dienstverlening uit service aan bewoners en bedrijven.	Imago
- Doelmatig beheer en onderhoud riolering.	Economie
- Vervangen van 6 km riolering per jaar in periode 2018-2022.	Wet- en regelgeving
- Technische staat en functioneren riool garanderen.	Beschikbaarheid
- Bescherming van de volksgezondheid. - Snel herstel: niet overmatig verontreinigingen van bodem en oppervlaktewater.	Duurzaam, milieu en gezondheid

Tabel 2: Prestatiefactoren B&O bepalend voor de collegedoelstellingen.

Het beheerplan bevat de uitwerking van de prestatiefactoren naar de beheerstrategie van de riolering. Zo borgt de gemeente dat bij de realisatie van het beheer overeenkomstig dit plan dat de collegedoelstellingen gerealiseerd worden.

De doelstelling van assetmanagement is om de assets gedurende hun levensduur zoveel mogelijk waarde toe te laten voegen aan Gooise Meren, rekening houdend met de risico's en kosten die daarbij horen. Het gaat om de balans tussen prestaties, risico's en kosten. Met beheer en onderhoud worden deze prestaties gemonitord en op peil gehouden. Hieronder zijn de prestatiefactoren voor de riolering beschreven. De diverse assetgroepen dragen gezamenlijk bij aan de prestatiefactoren voor het

bereiken aan de voor de riolering gestelde doelen. Per prestatiefactor is aangegeven voor welke assetgroepen deze geldt.

Wet- en regelgeving

De prestatiefactor wet- en regelgeving betreft het werken in overeenstemming met de heersende wet- en regelgeving.

Beschikbaarheid

Het rioolstelsel in Gooise Meren is robuust en betrouwbaar en stroomt ongehinderd af. Verstoringen leiden zelden tot het niet kunnen gebruiken van bijv. een sanitair toestel. Zelfs niet bij een leidingbreuk of uitval van een rioolgemaal. Dit kan wel leiden tot water op straat, waardoor bijv. een weg afgezet moet worden. Dit raakt dan de beschikbaarheid van de openbare ruimte.

Veiligheid

De assets voldoen aan het vereiste veiligheids- en betrouwbaarheidsniveau. Ook de volksgezondheid voor de inwoners van Gooise Meren moet gewaarborgd zijn. Het risico op contact met (verdund) afvalwater is zo klein mogelijk.

Imago

De openbare ruimte is aantrekkelijk, van hoge kwaliteit en voldoet aan het beheerniveau openbare ruimte. Inwoners, bezoekers en de ondernemers zijn tevreden over de toestand van de openbare ruimte en de communicatie daarover. Burgers en bedrijven zijn zich bewust van hun aandeel in een goed functionerende (afval)waterketen.

Weerbaarheid

Weerbaarheid is de optelsom van de kenmerken van de duurzame, adaptieve en klimaatbestendige stad. Dit betekent dat de assets weerbaar zijn voor de veranderende klimaatinvloeden, zoals hitte en langdurige regenval. Ze dragen bij aan de ontwikkeling van een duurzame en zelfvoorzienende gemeente. De afvalwaterketen is onderdeel van de circulaire economie. Het verwezenlijken van de weerbaarheidsambities heeft betrekking op de omgang met hemelwater (o.a. waterpleinen) en bestendigheid van het rioolstelsel. Het rioolstelsel van de gemeente is bestand tegen hevige neerslag en blijft functioneren bij hoge waterstanden in het oppervlaktewater.

Kwaliteit leefomgeving

De openbare ruimte is aantrekkelijk en van hoge kwaliteit. De riolering draagt bij aan de leefbaarheid van de openbare ruimte.

Duurzaam, milieu en gezondheid

Riolering brengt minimale schade aan het milieu en de gezondheid. Voor riolering geldt dat het risico op contact van inwoners van de gemeente met (verdund) afvalwater zo klein mogelijk is. De afvoercapaciteit van de riolering is voldoende, zodat de impact op het milieu zo klein mogelijk is en de ecologische diversiteit in watergangen groot is.

Economie

De prestatiefactor economie drukt de potentiële gevolgen van risico's op de overige prestatiefactoren in geld uit. In de analyse van de schadebeelden die leidt tot besluit onderhouden of vervangen wordt niet alleen de reparatie- en/of de vervangingskosten als een asset stuk gaat meegenomen. Ook het effect op prestatiefactoren als imago, weerbaarheid en kwaliteit leefomgeving wordt vertaald in euro's. Zo worden maatregelen onderling vergelijkbaar en wordt duidelijk welke maatregel leidt tot de grootste afname van het financiële risico.

3.4 Vertaling naar doelstellingen beheer en onderhoud en prestaties

In deze paragraaf staan de doelstellingen en prestaties van het areaal in relatie tot de hierboven genoemde prestatiefactoren (PF). In de tabel hierna zijn de prestatiefactoren vertaald naar doelstellingen voor het beheer en onderhoud en concrete prestaties voor riolering.

PF	Doelstellingen beheer en onderhoud	Prestaties
Wet- en regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt gewerkt overeenkomstig vigerende wet- en regelgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> Blijvend voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. RIVM) met het meerjarenprogramma voor alle type riolering. Voldoen aan wet- en regelgeving (Waterwet, BLBI, WGW, lozingsverordening) – en versterken juridische kaders en relatie met stakeholders.
Beschikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> Het rioolstelsel in de gemeente is robuust, betrouwbaar en stroomt ongehinderd af tijdens droogweersituaties 	<ul style="list-style-type: none"> Risico gestuurd beheer en onderhoud van vrijverval riool, gemalen en persleidingen. 30 km rioolvervanging in 5 jaar (op kwaliteit / leeftijd, of?); Meerjarig renovatieprogramma voor gemalen. Afvoer en afstromingscondities in het gemeentelijk stelsel is geborgd (inclusief straat- en trottoirkolken). Ernstige klachten worden voor zover mogelijk binnen 24 uur afgehandeld. Particuliere stelsels z.s.m. afgehandeld. Monitoring op grootste risico's (zetting, bovenbelasting, aantasting).
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> Tijdens neerslagsituaties heeft het gemeentelijk stelsel voldoende afvoercapaciteit om water op straat bij bui 09 te voorkomen. Het rioolstelsel is constructief veilig voor gebruikers van de openbare ruimte. Waterkwaliteit van oppervlaktewater binnen de openbare ruimte voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. 	<ul style="list-style-type: none"> Veilig stellen van onveilige situaties binnen 2 uur. Ernstige klachten worden voor zover mogelijk binnen 24 uur afgehandeld. Eenduidige overeenstemming en continue ijking en afspraken ontvangst afvalwater en berging (in overleg met waterschap worden deze eisen opgesteld).
Imago	<ul style="list-style-type: none"> Burgers en bedrijven zijn zich bewust van hun (financieel) aandeel in een goed functionerende (afval)waterketen. Burgers en bedrijven zijn zich bewust van hun rol in een goed functionerende waterketen. 	<ul style="list-style-type: none"> Proactieve communicatie richting bewoners en bedrijven over de werking van het rioolstelsel Kostendekkendheid binnen GRP Scheppen van kaders waarbinnen gemeente en private partijen kunnen bewegen.

Weerbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> De openbare ruimte in de gemeente is bestand tegen extreme neerslag. De afvalwaterketen wordt onderdeel van een circulaire economie. 	<ul style="list-style-type: none"> Binnen de openbare ruimte wordt ruimte gevonden om extreme neerslagsituaties te kunnen verwerken. Klimaatbestendige materialen en ontwerpen, door de trits vasthouden, bergen en afvoeren te hanteren binnen de openbare ruimte. .
Kwaliteit Leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> Het rioolstelsel draagt positief bij aan de leefbaarheid van de openbare ruimte. Kwaliteitsniveau assets is minimaal 'voldoende' conform NEN 3398 / 99. Kwaliteitsniveau assets in de centra van de twee stadskernen, vesting Naarden en vesting Muiden hier is het kwaliteitsniveau minimaal 'goed' conform NEN 3398 / 99. 	<ul style="list-style-type: none"> Monitoring van water op straat en overstortsituaties bij extreme neerslag. Minimale aantal keren overstortingen Kwaliteitsniveau is afhankelijk van locatie (stadskernen, belangrijke wegen en fietspaden binnen de gemeente, woonwijken, locaties hulpdiensten / ziekenhuizen, etc.).
Duurzaam, Milieu en Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> Bodem, grondwater en oppervlaktewater zijn beschermd tegen vervuiling. Rioolwater heeft geen impact op het milieu. 	<ul style="list-style-type: none"> Er is geen direct contact met afvalwater en ongezuiverde lozingen vinden niet plaats. Overstortsituaties als gevolg van extreme neerslag geven geen structurele problemen (> 48 uur) in het oppervlaktewatersysteem.
Economie	<ul style="list-style-type: none"> Het beheer en onderhoud van de riolering en de gemalen is doelmatig en kosteneffectief. 	<ul style="list-style-type: none"> Meerjarenprogramma voor alle typen riolering en gemalen o.b.v. onderhoudstoestand en criticaliteit. Kostendekkendheid in samenhang met verantwoordbare rioolheffing.

Tabel 3: Vertaling van prestatiefactoren naar ambitie en prestaties voor de riolering.

3.5 Kwaliteitsniveau

Een overzicht van het kwaliteitsniveau conform NEN 3398 / 99 van de assets in de riolering is (nog) niet beschikbaar. Het opstellen van dit overzicht is toegevoegd aan de ontwikkelagenda van dit assetmanagementplan in hoofdstuk 7.

Gevolg is dat we op het moment van het opstellen van dit beheerplan geen inzicht kunnen geven in huidige staat areaal versus bestuurlijke afspraak te hanteren kwaliteitsniveau.

3.6 Wet- en regelgeving

Het technisch beheer van de riolering dient te voldoen aan een aantal, door bevoegd gezag, gestelde wetten en voorschriften. In bijlage 1 volgt een korte toelichting van de meest relevante wet- en regelgeving.

4 Grootste risico's

Dit hoofdstuk beschrijft de grootste risico's die van invloed zijn op de prestaties van de riolering en de bijbehorende maatregel om het risico te beheersen. Deze maatregelen zijn de basis van de langetermijnstrategie voor het beheer van de riolering van Gooise Meren.

Alle riolering in de openbare ruimte staan bloot aan verschillende risico's en schadefactoren. In onderstaande tabel zijn de voornaamste risicofactoren en de bijbehorende beheersmaatregelen opgenomen.

Assetgroep	Prestaties	Grootste risico's	Prestatiefactoren	Maatregel
Algemeen	NEN 3398 / 99-kwaliteit is minimaal 'voldoende' ²	Falen op bestuurlijke target (100%)	Imago/ Kwaliteit leefomgeving	Langetermijnstrategie Prioritering en uitvoering onderhoudsprogramma Monitoring kwaliteit
Riolering	Geen ongezuiverde lozingen	Breuk, lekkage, verstopping, externe lozingen	Veiligheid, gezondheid	Meten, reinigen, inspectie, vervangen
		Achterstallig onderhoud / planning	Veiligheid, beschikbaarheid	Inspectie, onderhoud Controle zetting ondergrond
Gemalen	Verstoringen in de proces-voering <24 uur opgelost	Uitval, verstopping	Veiligheid, milieu	Inspectie, onderhoud
Persleiding	Geen ongezuiverde lozingen	Breuk, lekkage	Veiligheid, gezondheid	Onderzoek, inspectie
Besturings-systeem	Veilige systemen	Cyber hack	Veiligheid, Imago	Tweeweg verificatie

Tabel 4: Overzicht grootste risico's

Hieronder volgt een korte toelichting van elk risico en de gehanteerde maatregel om dit risico te beheersen.

Breuk, lekkage

Degradatie van de constructie en materiaalfouten kunnen leiden tot breuk en lekkage van leidingen en duikers. Soms leidt het tot gevaarlijke situaties, omdat het bijvoorbeeld de constructie van verharding ondermijnt, waardoor een gat in de weg ontstaat. Constructies en materialen worden daarom regelmatig geïnspecteerd.

Uitval, verstopping

Door veroudering van het gemaal, maar ook door verstopping, met bijvoorbeeld babydoekjes, kan een gemaal in storing komen te staan. De werking van het gemaal wordt ter plaatse regelmatig geïnspecteerd.

² m.u.v. de centra van Naarden-Vesting en de vesting van Muiden die beide op beeldkwaliteit niveau 'goed' worden beheerd.

Schade, veroudering

De assets kunnen door veroudering, een botsing of door vandalisme beschadigd raken. Constructies en materialen worden daarom ook regelmatig geïnspecteerd.

5 Beheerstrategie

De assets in dit plan, waaronder verharding, dragen gedurende hun levenscyclus bij aan de doelstellingen van Gooise Meren. Om de optimale balans te vinden tussen prestaties, risico's en kosten worden beheermaatregelen opgesteld en wordt onderhoud uitgevoerd. In de voorgaande hoofdstukken zijn de prestaties en de risico's beschreven, die het behalen en/of behouden van deze prestaties bedreigen. In dit hoofdstuk staat de beheerstrategie om deze risico's te beheersen centraal.

Het beheersen van deze risico's gebeurt aan de hand van drie programma's: het Inspectieprogramma, het Onderhoudsprogramma en het programma Assetmanagement en innovatie (zie Figuur 5).

Figuur 5: Visualisatie van de beheerstrategie voor de riolering.

5.1 Inspectieprogramma

Het monitoren van de kwaliteit van riolering gebeurt aan de hand van inspecties.

Inspecties

Het inspectieplan bevat de kaders voor de inspecties en de onderhoudstoestand van de assets binnen de riolering. Het inspectieplan geeft inzicht in de actuele technische staat. Analyse van de uitkomsten geeft inzicht in de benodigde onderhoudsmaatregelen en het vervangingsmoment. Dit inzicht wordt gebruikt voor het aanscherpen van de maatregelen die in het onderhoudsprogramma staan in tijd en budget. In paragraaf 5.2 leest u een nadere toelichting op het onderhoudsprogramma. De resultaten van de inspecties worden vastgelegd in beheerprogramma's. Van daaruit kunnen de analyses en conclusies gemaakt worden.

Onderzoeken

Voordat de onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd, is soms een onderzoek nodig ter voorbereiding van het project. Denk daarbij aan bijvoorbeeld het constructieve onderzoek naar buissterkte.

In onderstaande tabel is de korte beschrijving van de inspectieprogramma's opgenomen.

Programma	Prestatie/doelstelling	Prioritering op basis van
Jaarlijks inspecteren hoofdriolen	Inzicht krijgen in de onderhoud toestand van het riool	Problemen en belangrijkheid
Jaarlijks inspecteren pompen en gemalen	Inzicht krijgen in de onderhoud toestand de pompen en gemalen	Problemen en belangrijkheid

Tabel 5: Inspectieprogramma's

5.2 Onderhoudsprogramma

Het onderhoud van de riolering bestaat uit storingsonderhoud en periodiek en planmatig onderhoud. Deze paragraaf geeft een toelichting op deze twee vormen van onderhoud en de raakvlakken onderling. Het onderhoud bevat alle activiteiten die worden uitgevoerd om aan de ene kant de onderhoudstoestand van de riolering op het vastgestelde kwaliteitsniveau (zie paragraaf 3.5 kwaliteitsniveau verharding) te krijgen en te houden. Aan de andere kant wordt met het plannen van de onderhoudsmaatregelen de kans op het optreden van de risico's (zie hoofdstuk 4 Grootste risico's) verlaagd.

Periodiek onderhoud

Het onderhoudsprogramma bevat de geplande en regelmatig terugkerende onderhoudsmaatregelen voor de duurzame instandhouding van het areaal. Onder periodiek onderhoud vallen de onderhoudsmaatregelen die worden uitgevoerd om de functionaliteit en beschikbaarheid niet beneden het vastgestelde kwaliteitsniveau te laten komen. Een voorbeeld van planmatig onderhoud is het projectmatig aanpakken van riolering en gemalen.

In onderstaande tabel is de korte beschrijving van de onderhoudsprogramma's opgenomen voor het periodiek en planmatig onderhoud.

Programma	Prestatie/doelstelling	Prioritering op basis van
Jaarlijks Reinigingsprogramma hoofdriolen	Zorgen voor een goede doorstroming van het vuil- en hemelwater	Problemen en belangrijkheid
Jaarlijks Reinigingsprogramma pompen en gemalen	Zorgen voor een goede werking van de pompen / gemalen	Alle pompen en gemalen

Tabel 6: Onderhoudsprogramma's periodiek en planmatig onderhoud

Storingsonderhoud (correctief)

De gemeente onderhoudt de riolering preventief om hiermee ongeplande situaties, zoals overstort van ongezuiverd afvalwater. Toch kunnen ongeplande situaties ontstaan, bijvoorbeeld door schade door een persleidingbreuk. Ongeplande situaties komen naar voren vanuit inspectie en klachten. Storingsonderhoud bestaat uit die maatregelen die nodig zijn om deze schades en afwijkingen te repareren en daarmee de functie van de assets herstellen, dit ook om vervolgschade te voorkomen.

Kenmerkend voor storingsonderhoud is dat de werkzaamheden meestal moeilijk te plannen zijn en niet uitgesteld kunnen worden in verband met veiligheidsaspecten.

5.3 Assetmanagement en innovatie

De doelstelling van assetmanagement is de prestaties, risico's en kosten in balans te krijgen door een optimale inzet van de budgetten. De vastgestelde prestatie in Gooise Meren is dat toevoegen wat deze is, zoals beschreven is in paragraaf 3.5 Kwaliteitsniveau. Integraliteit bij het plannen van de onderhoudsmaatregelen aan riolering met de riolering is een belangrijk thema binnen het assetmanagement van de riolering. Integraliteit is dusdanig belangrijk voor de financiële haalbaarheid van het onderhoud aan de riolering, dat de beheerstrategie scenario Minimum-Plus is gekozen. In paragraaf 6.2 Overzicht scenario 2022-2025 is de achtergrond van dit scenario nader toegelicht. In dit voorkeursscenario wordt voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsniveau en past binnen de bij de gemeente beschikbare budgetten.

Het Beheerplan Riolering is niet statisch. Binnen het assetmanagement vindt monitoring en evaluatie van de beheerstrategie plaats. De beheerorganisatie en de benodigde beheercapaciteit zijn minstens net zo cruciaal voor het behalen van deze doelstellingen zeker ook gezien de ambities op het gebied van innovaties. Met de innovaties kan Gooise Meren de openbare ruimte slim beheren en inspelen op toekomstige trends en ontwikkelingen. Denk daarbij aan de volgende trends en ontwikkelingen:

- Klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte;
- Afkoppelen van het hemelwater;
- Duurzame en robuuste materialen toepassen.

De manier waarop de monitoring plaatsvindt en de ontwikkelingen die in gang worden gezet de komende jaren, staan in hoofdstuk 7.

Zelfbeheer en Adoptie

Zelfbeheer en adoptie is voor riolering niet aan de orde.

Sturen op beoogd effect beheerstrategie met Kritieke prestatie-indicatoren (KPI's)

Het beoogd effect van de beheerstrategie voor het beheer en onderhoud van de riolering maken we meetbaar met KPI's. Gooise Meren stuurt, als onderdeel van de planning en controlecyclus (lees hoofdstuk 3.5 Kwaliteitsniveau) gedurende het jaar, op het beoogde effect van de beheerstrategie met de volgende KPI's:

- Mate van voldoen aan de vastgestelde beeldkwaliteit;
- Mate van voldoen aan de reactietijden storingen/klachten;
- Mate van voldoen aan de schouw- en/of inspectiefrequentie en planning;
- Mate van voldoen aan de uitgangspunten voor de technische levensduur.

5.4 Uitvoering beheer en onderhoud

Op basis van de beheerstrategie, beschreven in dit beheerplan, is het jaarplan voor de uitvoering van het beheer en onderhoud van de riolering opgesteld. Het jaarplan beschrijft de geplande inspecties en het geplande onderhoud van de riolering in de gemeente. Dit zodat afvoer van afvalwater ongehinderd kan plaatsvinden zonder gevolgen voor mens en milieu. Een deel van de omschreven werkzaamheden in het uitvoeringsplan worden uitbesteed. In het uitvoeringsplan is het overzicht opgenomen welke werkzaamheden dit betreft.

Onderdeel van het jaarplan is tevens een communicatiestrategie voor bepalen van de communicatie met de stakeholders (zie bijlage 2). Deze communicatiestrategie is in de basis afgeleid van de participatienota die in 2017 is opgesteld. Jaarlijks wordt op basis van de in Tabel 7 opgenomen participatieniveaus beoordeeld op welke wijzen stakeholders worden betrokken bij de uitvoering van het jaarplan.

Participatie-niveau Beheer-Strategie	Informeren	Raadplegen	Adviseren	Coproductie	Mebeslissen	Zelf organiseren
Inspectieprogramma	X	X				
Periodiek onderhoud	X					X
Storingsonderhoud (correctief)	X		X			
Assetmanagement	X	X				
Innovatie				X	X	

Tabel 7: Participatieniveau en onderhoudsprogramma

6 Financiën

In het vorige hoofdstuk stond de beheerstrategie centraal met daarin de belangrijkste uitgaven voor het onderhouden van de civiele kunstwerken. Dit hoofdstuk gaat dieper in op de inkomsten en de benodigde en beschikbare budgetten.

6.1 Benodigde en beschikbare budget

Het vergelijk tussen beschikbaar en benodigde budget (2022-2025) voor het beheer is weergegeven in bijlage 5.

Het benodigde budget is berekend op basis van alle kosten gedurende de gehele levensduur van de riolering. Resultaat is dat de gemeente een afweging maakt op basis van het optimale vervangingsmoment.

Wijziging of uitbreiding van het areaal leidt tot een verhoging of verlaging van benodigde budgetten voor beheer. Vooraf dienen de kosten op basis van NCW inzichtelijk gemaakt te worden. De effecten van de wijziging of uitbreiding dienen verwerkt te worden in de budgetten van dit beheerplan vanaf het moment van overdracht aan beheer.

6.2 Overzicht scenario 2022-2025

Om te komen tot een haalbare prioritering binnen de gestelde budgetkaders voor beheer en onderhoud is het scenario Minimum-Plus gekozen. Uitgangspunt is hierbij dat dit scenario minimaal voldoen aan de wettelijke kaders en vereisten. Het scenario Minimum-Plus is hieronder omschreven:

Scenario Minimum-Plus

Het volgende uitgangspunt beschrijft scenario Minimum-Plus:

- De riolering heeft een kwaliteitsniveau van tenminste 'voldoende' of 'matig'.

Vervanging is gebaseerd op basis van leeftijdsgegevens, gebiedsontwikkeling, klachten en de onderhoudstoestand van de riolering.

Scenario Minimum-Plus beschrijft de situatie waarbij de kwaliteit van de riolering gelijk blijft of verslechterd.

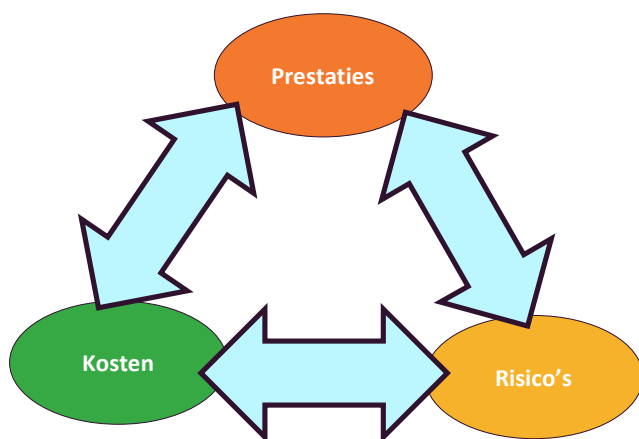
PF	Met het gekozen kwaliteitsbeeld wordt...	Impact	Risico
Wet- en regelgeving	voldaan aan de minimale wettelijke eisen voor de benodigde technische kwaliteit van de assets.		Geen
Veiligheid	voldoen aan de minimale wettelijke eisen voor de veiligheid van de assets.		Storingen en onvoorziene gebeurtenissen
Beschikbaarheid	voldoen aan een beschikbaarheid van de assets van het areaal van <85%.		Geen
Imago	voldaan aan het kwaliteitsbeeld van tenminste 'voldoende' en 'matig'.		Klachten

PF	Met het gekozen kwaliteitsbeeld wordt...	Impact	Risico
Weerbaarheid	vergroten van de weerbaarheid van de assets meegenomen in het beheer en onderhoud en hier is aanvullend budget voor beschikbaar wanneer dit leidt tot hogere onderhoudskosten.		Geen
Duurzaam, milieu en gezondheid	vergroten van de prestaties ten aanzien van duurzaam, milieu en gezondheid meegenomen in het beheer en onderhoud en hier is aanvullend budget voor beschikbaar wanneer dit leidt tot hogere onderhoudskosten.		Geen
Economie	het beheer en onderhoud tegen minimale kosten uitgevoerd maar is de kans op budgetoverschrijding door onvoorziene omstandigheden.		Onvoorziene budgetoverschrijdingen

Tabel 8: Omschrijving Scenario Minimum-Plus in prestatiefactoren (PF) t.o.v. huidig beleid Gooise Meren

Resultaat van dit scenario is dat:

1. Het beheer en onderhoud tegen de lage kosten wordt uitgevoerd;
2. Prestaties van het areaal onder het niveau liggen wat van bestuurlijk is gekozen;
3. Onderhoudsdoelstellingen voor duurzaam, milieu en gezondheid worden grotendeels bereikt;
4. Beheersmaatregelen voor de risico's als gevolg van de klimaatomstandigheden, worden ingezet en ongewenste situaties beperken;
5. Risico's als gevolg van de onderhoudsconditie van het areaal kunnen optreden en impact hebben op de prestatiefactoren.

Figuur 6: Visuele weergave effect Scenario Minimum-Plus

7 Ontwikkeling en monitoring

Uit de verschillende hoofdstukken komen onderzoeks- en ontwikkelingsvragen naar voren waarmee Gooise Meren de beheerstrategie naar een hoger niveau kan brengen. Ook het monitoren van de prestaties van alle assets, maar ook van de onderzoeks- en ontwikkelingsvragen is van cruciaal belang voor het door ontwikkelen van assetmanagement.

7.1 Onderzoek en ontwikkeling

In deze paragraaf volgt een overzicht van de ontwikkelingsvragen naar thema, inclusief een planning. In Tabel 9 staan de belangrijkste onderzoeksvragen geformuleerd en in Tabel 10 Tabel 10 de relevante ontwikkelingsvragen.

De voorgestelde maatregelen uit deze paragraaf zijn niet afgeprijsd in dit beheerplan. Deze dienen nog apart afgeprijsd te worden in de perspectiefnota als onderzoekskosten en/of organisatieontwikkeling.

Thema	Onderzoek	Planning
Beleid	Inspectie hoofdriolen	jaarlijks
Beleid	Inspectie pompen en gemalen	jaarlijks
Sturing	Opstellen van prestatiefactoren die gebruikt worden voor de monitoring van het beheer van het areaal.	2022
Beleid	Actualiseren GRP	2022
Klimaatadaptatie	Onderzoek impact klimaatadaptatie voor beheer en onderhoud	2024

Tabel 9: Overzicht geplande onderzoeken in het kader van assetmanagement

Thema	Ontwikkeling	Planning
Data	Opstellen overzicht van het kwaliteitsniveau van de assets	jaarlijks
Data	Op orde brengen en houden van de data	jaarlijks
Proces/beleid	Evalueren proces vervanging van vernieuwingen rioolstelsels	jaarlijks
Proces/beleid	Versterken proces- en assetmanagement BORG	2022
Beleid	Ontwikkelen technische uitgangspunt beleid	2022
Proces/beleid	Specifiëren en ontwikkeling KPI's als sturingsmiddel voor de beheerplannen	2023

Tabel 10: Overzicht geplande ontwikkeling assetmanagement

7.2 Monitoring

Voor het bereiken en verzekeren van de optimale balans tussen de prestaties, risico's en kosten is monitoring van cruciaal belang. De inspecties hoeven daarbij niet per se technisch van aard te zijn. Denk bijvoorbeeld aan het monitoren van de effectiviteit van het inspectieproces of de kwaliteit van de assetinformatie. Monitoring is ook relevant, omdat de beheeruitgangspunten kunnen wijzigen, bijvoorbeeld door nieuwe bestuurlijke doelstellingen.

De areaal gegevens zijn momenteel redelijk goed op orde. Er is bekend wat er ligt, waar het ligt en wanneer het is aangelegd. Wat echter ontbreekt zijn de gegevens van de huidige technische staat van het rioolsysteem. Met de huidige gegevens kan grofmazig bepaald worden welke vervangingsinvesteringen nodig zijn voor de komende vijftig jaar. De verwachting is dat deze inspecties is 4 jaar in beslag nemen. Deze inspecties kunnen binnen de bestaande inspectie structuur worden uitgevoerd. Mocht het wenselijk zijn om het rioolsysteem eerder sneller te inspecteren zal dit zorgen voor extra kosten. Zolang deze inspecties niet zijn afgerond blijven de gevolgen van de volgende factoren nog onzeker:

- Klimaatverandering
- Achterstallig onderhoud
- Verdroging

Nadat deze inspecties zijn uitgevoerd kan er een reëel beeld worden gegeven van de investeringen die de komende 50 jaar nodig zijn en kan er risico gestuurd onderhoud uitgevoerd worden op basis van meldingen en inspecties. De vervangingskosten van het riool zijn grofmazig geraamd en in overeenstemming met het GRP. Na het uitvoeren van extra onderzoek kunnen de geplande tijdstippen van deze investeringen wijzigen.

Het Beheerplan Riolering bevat verschillende prestaties, onderzoeksvragen en ontwikkelingen, die gemonitord moeten worden. De monitoring van dit plan bestaat uit de onderdelen, zoals weergegeven in Tabel 11.

Nr.	Monitoring	Uitleg	Planning
1	Beheerplan	Een volledige actualisatie van het beheerplan.	2023
2	Prestaties	Monitoring van de prestaties beschreven in hoofdstuk 3 Prestaties.	Jaarlijks
3	Onderzoek en ontwikkeling	Monitoring van de voortgang van de onderzoeks- en ontwikkelingsvragen.	Jaarlijks
4	Onderzoek en ontwikkeling	Updaten GRP	Iedere 4 jaar

Tabel 11: Monitoringsopgave bij het Beheerplan Riolering

Alle prestaties-, monitoringsontwikkelingen en samenhang met andere beheerplannen worden jaarlijks verwerkt in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).

BIJLAGE 1 Wet- en regelgeving

De gemeente is verantwoordelijk voor het doelmatig inzamelen en afvoeren van stedelijk afvalwater en heeft een zorgplicht voor het hemel- en grondwater. Hiervoor zijn een aantal wetten en regelgevingen opgesteld op strategisch en operationeel niveau.

Op strategisch niveau worden de volgende wetten en regelgeving onderscheiden, welke een directe relatie hebben met het watersysteem en de riolering:

- De Waterwet.
- De Wet milieubeheer.
- De Wet bodembescherming.
- De nieuwe Omgevingswet.
- Richtlijnen RIVM Waterkwaliteit en drinkwater
- Richtlijnen volgens de Stichting RIONED

Op operationeel niveau gelden nog tal van wetten en regels, die bijvoorbeeld een relatie hebben met de watersystemen van het waterschap of vergunningsaanvragen zoals Keur en Legger en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Ook algemene regelgeving op het gebied van Arbo of het werken aan elektromechanische installaties, denk aan de Machinerichtlijn, ATEX en NEN1010/3140, zijn van invloed op het beheer van de assets. Periodieke keuringen, inspecties en risicoanalyses zijn standaard onderdeel van het beheer- en onderhoudsprogramma van de rioolgemalen.

Waterwet

De Waterwet is bekrachtigd op 22 december 2009 en heeft als doel om waterschappen, gemeenten en provincies beter in staat te stellen wateroverlast, waterschaarste en watervervuiling tegen te gaan. Ook voorziet de wet in het toekennen van functies voor het gebruik van water, zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie. Al naar gelang de functie stelt de wet eisen aan de kwaliteit en de inrichting van het water. In de Waterwet zijn tevens acht wetten op het gebied van water gebundeld, zodat zowel de burger als het bedrijfsleven eenvoudiger een vergunning kunnen aanvragen. De belangrijkste artikelen uit de Waterwet zijn de artikelen 3.5, 3.6 en 3.8, waarin beschreven staat hoe de gemeente doelmatig moet omgaan met afval-, hemel- en grondwater.

Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer is bekrachtigd op 13 juni 1979. De laatste herziening is van 14 april 2016. Alle organisaties, maar in het bijzonder organisaties met een eigen accommodatie en/of openbare ruimte, hebben te maken met de Wet milieubeheer. Deze omvangrijke wet gaat over alles wat met het milieu te maken heeft: bouwen en verbouwen, afvalstoffen, ruimtelijke ordening, milieurapportages, energiebesparing, milieu en gezondheid en het gebruik van de openbare ruimte.

Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming is bekrachtigd op 3 juli 1986 en omvat regels om de bodem te beschermen, waarbij grondwater wordt gezien als een onderdeel van de bodem. Daarnaast regelt deze wet de sanering van verontreinigde bodem en grondwater. Ook lozingen in of op de bodem kunnen op grond van de Wet bodembescherming worden gereguleerd. De regelgeving voor de waterbodem, voorheen opgenomen in de Wet bodembescherming, is overgegaan naar de Waterwet.

Nieuwe Omgevingswet

Het doel van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, een goede omgevingskwaliteit en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Zo worden 26 wetten, waaronder de Wet milieubeheer en de Waterwet, gebundeld in één wet. Door deze nieuwe wet, die 1 januari 2022 zal worden bekrachtigd, zal het voor de burger en de aannemer makkelijker worden om vergunningen

aan te vragen. De nieuwe Omgevingswet verplicht tevens het Rijk, de provincies en de gemeenten een omgevingsvisie te maken, waarin zij rekening houden met de verschillende belangen in een gebied.

Richtlijnen RIVM Waterkwaliteit en drinkwater

Het RIVM bewaakt een veilige leefomgeving met milieumetingen en bestrijding van incidenten. RIVM werkt in opdracht van de overheid en vaak samen met andere onderzoeks- en kennisinstellingen, nationaal en internationaal. Een van de expertisevelden van het RIVM is waterkwaliteit en drinkwater.

Richtlijnen volgens de Stichting RIONED

Stichting RIONED is de koepelorganisatie in Nederland voor stedelijk waterbeheer. Stichting RIONED geeft overzicht van alle relevant beleid en regelgeving van de verschillende overheden. Van de Wet milieubeheer (Wm) tot de daaraan gekoppelde uitvoeringsregels: het Activiteitenbesluit, het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah) en het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi).

BIJLAGE 2 Stakeholders

Deze bijlage brengt de stakeholders in relatie tot het beheerplan beeld. Om een zo goed mogelijk plan neer te kunnen leggen voor het beheer op de lange termijn, hechten we grote waarde aan het meenemen van input vanuit andere invalshoeken en vakdisciplines. Door onze ideeën in een conceptstadium te delen met andere kernspelers, werken we aan draagvlak, optimale afstemming en samenwerking in de toekomst.

Er zijn verschillende stakeholders te benoemen die te maken hebben met het beheer of de gevolgen ervan ondervinden. Per stakeholder verschilt de mate van betrokkenheid, de rol die hij/zij in het proces heeft en het moment in het proces waarop de stakeholder in beeld komt. In onderstaande tabel staan de relevante stakeholders. Deze tabel is niet uitputtend.

Stakeholder	
Assetmanagers	Gemeente Gooise Meren
Beheer & service	Gemeente Gooise Meren
Beleidsadviseurs	Gemeente Gooise Meren
Bestuur	Gemeente Gooise Meren
Bewonersplatforms	Buurtplatform Naarden Vesting Buurtvereniging Beijleer Dorpsraad Muiderberg Rembrandpark - Componistenkwartier Vereniging Vrienden van het Spiegel Parkwijk Naarden Naarderwoonbos Naarden KTV Naarden REMCOM Naarden Buurtplatform Stadsraad Muiden Vrienden van het Bredius Buurtcomité Gen. De La rijlaan
Buurtorganisaties	Brave Hendrik Geengedonder.nu Spiegel Hart Spiegel Zuid De Rijver De kazerne Buurtvereniging van de Algemene Arbeiders Bouwvereniging Godelinde Buurtpreventievereniging Alert Buurtpreventievereniging Bredius I Buurtpreventievereniging Bredius II

	Buurtpreventievereniging Centrum Bussum BART's Buurt Omsingeld Buurtplatform Keverdijk Thysepark Vierhoven Burenhulpcentrale Versa Welzijn Vereniging Buurtpreventie Componistenkwartier I Vereniging Buurtpreventie Componistenkwartier II Buurtcentrum Uit-Wijk, Versa Welzijn Wijkontmoetingscentrum De Palmpit Wijkontmoetingscentrum Spieghelwijck SCAN Versa Welzijn Buurtvereniging Het Laarderwegkwartier Buurtplatform Parkwijk Naarden Buurtplatform REMCOM Buurtplatform Naarderwoonbos Bewonersplatform Naarden-Vesting Wijkcentrum Achter de Linde Wilhelmina Sociëteit Wijzer Vereniging Buurtpreventie Paal & Perk Oranje Nassaupark Zuid Buurtpreventievereniging Bussum Oud Zuid Wijk Ontmoetingscentrum Bellefleur
Communicatie	Gemeente Gooise Meren
Contractanten	Contractpartijen
Grondstoffen en Afhaaldienst (GAD)	REGIO Gooi en Vechtstreek (Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren)
Handhaving	Gemeente Gooise Meren
Inwoners	Omwonenden Verkeersdeelnemers Bewoners
Leveranciers	Kikker Tom Tom
Management	Gemeente Gooise Meren
Nood- en hulpdiensten	Ambulance Brandweer Politie Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Nutsbedrijven	Colt Telecom B.V. Essent Eurofiber KPN Netwerk NL Liander PWN Vodafone - Ziggo - UPC
Omgevingsdienst	Omgevingsdienst F. Gooi & Vechtstreek
Omringende gemeentes	Gemeente Diemen Gemeente Hilversum Gemeente Huizen Gemeente Laren Gemeente Weesp / Amsterdam
Ondernemersverenigingen en platforms	FIN Bedrijvenvereniging Gooise Meren Ondernemersvereniging Gooise Meren Ondernemers Vereniging Naarden Vesting OVN
Projectteam IPM	Gemeente Gooise Meren
Projectteam RPO	Gemeente Gooise Meren
Provincie	Provincie Noord-Holland
Rijksvastgoed	Rijksvastgoed
Rijkwaterstaat	Rijkwaterstaat
Samenwerkingsverband regiogemeentes	REGIO Gooi en Vechtstreek (Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren) REGIO REGIE Noord-Holland Zuid
Vergunningen	Gemeente Gooise Meren
Vervoersmaatschappijen	Connexxion R.net
Vervoersorganisaties	Ov-bedrijf (concessiehouder) Taxibedrijven (en vertegenwoordigers) Transportbedrijven (en vertegenwoordigers)
Water- en hoogheemraadschap	Waternet Waterschap Amstel Gooi en Vecht
Werkvoorbereiding	Gemeente Gooise Meren
Wijkadviseur	Gemeente Gooise Meren
Wijkcoördinatoren	Gemeente Gooise Meren
Wijkwethouder	Gemeente Gooise Meren

Tabel 12: Stakeholders

BIJLAGE 3 Data

Databehoefte

Om als technisch beheerder de assets van de riolering op een efficiënte manier te onderhouden zijn een aantal gegevens noodzakelijk. Er is een onderscheid tussen vaste en variabele gegevens die de basis databehoefte vormen. Zonder deze basisgegevens is het moeilijk om de juiste afwegingen te maken en besluiten te nemen.

Vaste data	Variabele data
<ul style="list-style-type: none"> - Materiaal- en constructiegegevens. - Geometrische gegevens. - Geografische gegevens. - Cultuurhistorische gegevens. - Jaar van aanleg. - Investing bij aanleg. - Gegevens overige kabels en leidingen. - Gegevens ondergrond. - Functioneel beheerder. - Tekeningen/3D-scan. - Technisch constructiedossier. - Beschrijving/toelichting van de asset. - Jaartal einde technische levensduur.	<ul style="list-style-type: none"> - Informatie klachten en storingen. - Informatie op systeemniveau. - Kwaliteit en actualiteit van mutaties in de beheerbestanden. - Frequentie, duur en omvang van overstorten. - Afhandelingstermijn storingen, beschikbaarheid, onderhoud. - (Trends in) afvoer naar de oppervlaktewater/afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI). - (Trends in) energieverbruik. - Trend in leeftijdsopbouw van het rioolstelsel. - Verloren berging en zetting van het rioolstelsel. - Technische toestand riolering ouder dan veertig jaar. - Trend in aangesloten verhard oppervlak. - Omvang, duur en frequentie van wateroverlast, bijvoorbeeld 'water-op-straatsituaties'. - Verhouding tussen geleverde capaciteit en ontwerpcapaciteit van de gemalen. - Omvang van de faalmechanismes bij persleidingen.

Om deze vaste en variabele gegevens op orde te krijgen en te houden is goed beheer van de data nodig.

Bestandsbeheer en beheersysteem

Een 'basis op orde' van de vaste en variabele gegevens is een randvoorwaarde om assetmanagement uit te kunnen voeren. Om deze vaste en variabele data op orde te krijgen en te houden, is goed beheer van de data nodig.

Naast de hierboven genoemde vaste en variabele data zijn verschillende datasets beschikbaar en datacombinaties mogelijk, waardoor (in de toekomst) betere en slimmere keuzes in het beheer kunnen worden gemaakt.

Bestandsbeheer

Een 'basis op orde' van de vaste en variabele gegevens is een randvoorwaarde om assetmanagement uit te kunnen voeren. Goed beheer van de data is nodig om deze vaste en variabele data op orde te krijgen en te houden. Voor het rioolbeheer wordt het beheersysteem Kikker gebruikt.

BIJLAGE 4 Begrippenlijst

Assetmanagement

Assetmanagement is het vinden van een optimale balans tussen risico's, prestaties en kosten voor het beheer van assets. Het vergroot de blik van het technisch beheer en kijkt naar alle maatschappelijke waarden die een 'asset' kan toevoegen aan de gemeente. Het beheer wordt daarbij programmatisch en risico gestuurd aangepakt met een langetermijnperspectief. Op die manier kan geld zo efficiënt mogelijk worden besteed, worden bewuste keuzes gemaakt en kunnen keuzes altijd goed worden verantwoord.

Asset

Een asset is een middel dat gebruikt wordt om een bepaalde doelstelling of waarde te realiseren. Voor Gooise Meren zijn het alle assets (bijv. bruggen, groenstroken en riolering) in de openbare ruimte, in eigendom en beheer bij de gemeente. Deze maken een goed gebruik van de openbare ruimte mogelijk en zijn daarom van waarde voor de gemeente. Het gaat hier alleen om de assets die in beheer bij Gooise Meren.

Strategisch Assetmanagementplan

In het Strategisch Assetmanagementplan wordt de doelstelling van de organisatie vertaald naar assetmanagementdoelstellingen. Ook wordt beschreven hoe aan deze doelstelling wordt voldaan. Het strategisch assetmanagementplan geeft daarmee de kaders voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Kernwaarden

De missie van Gooise Meren is "Samen wonen, werken, ondernemen en recreëren in een groen en historisch gebied". De missie is vertaald naar de drie kernwaarden die beschrijven hoe Gooise Meren het beheer en onderhoud van de riolering uitvoert: 1. Vertrouwen; 2. Samenwerken; 3. Ondernemen.

Prestatiefactoren

Prestatiefactoren zijn factoren die beslissend zijn voor het als dan niet behalen van de aan het beheer en onderhoud van de riolering gestelde doelen en kernwaarden. De prestatiefactoren zijn: Wet- en regelgeving, Beschikbaarheid, Veiligheid, Weerbaarheid, Imago, Kwaliteit leefomgeving, Duurzaam, milieu en gezondheid, Economie. Deze kernwaarden zijn de basis voor het beheer en onderhoud van de gemeente.

Onderhoudsbehoefte

Dit is het onderhoud aan een asset of een deel van een asset dat nodig is om de doelstelling te realiseren.

Doelstellingen

De door het bestuur gestelde doelen en de wettelijke eisen die ervoor zorgen dat de openbare ruimte zo goed mogelijk bijdraagt aan het functioneren van Gooise Meren.

Risico/kans

Het in negatieve of positieve zin beïnvloeden van het realiseren van één of meerdere doelstellingen.

Onderhoud kapitaalgoederen

We maken voor het onderhoud onderscheid in:

- Groot onderhoud. Werkzaamheden zie worden uitgevoerd wanneer de technische staat van onderdelen van een asset een bepaald minimum heeft bereikt en de risico's van die technische staat niet wenselijk zijn. Het onderhoud is planbaar en wordt uitgevoerd op basis van een meerjarenonderhoudsplanning en –raming. Deze meerjarenonderhoudsplanning en –raming (opgenomen in het beheerplan) is het uitgangspunt voor de jaarlijkse dotatie van de benodigde middelen in de onderhoudsvoorziening. Groot onderhoud is naar zijn aard niet levensduurverlengend.
- Periodiek onderhoud (ook wel preventief onderhoud). Alle onderhoudswerkzaamheden die op regelmatige basis worden uitgevoerd om onderdelen van een asset gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden en de kans dat storingen kunnen optreden te verkleinen. Voorbeelden zijn maaien, kolken reinigen, schoonmaken cv-ketels. De kosten (opgenomen in het beheerplan) worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- Storingsonderhoud (ook wel correctief onderhoud). Alle reactieve en correctieve onderhoudswerkzaamheden die nodig zijn om ad-hoc schades, storingen aan onderdelen van een asset te repareren. Hiermee wordt de functionaliteit van het onderdeel van de asset hersteld. De werkzaamheden zijn niet planbaar en kunnen veelal niet worden uitgesteld. Jaarlijks wordt een bedrag in de begroting voor storingsonderhoud opgenomen. De kosten worden jaarlijks direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Onderhoudsvoorziening kapitaalgoederen

Conform het BBV worden de kosten voor groot onderhoud niet geactiveerd en afgeschreven, maar komen deze ten laste van de exploitatie van het gebouw. Om deze kosten gelijkmatig te verdelen is per gebouw een onderhoudsvoorziening ingericht.

Keuringen en inspecties

Periodiek uit te voeren keuringen en inspecties van onderdelen van een asset, al dan niet op basis van een wettelijke verplichting. De kosten (opgenomen in het beheerplan) worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Investeringsen bestaande kapitaalgoederen

Investeringsen in duurzaamheid, aanpassingen in het kader van de energietransitie, klimaatadaptatie en investeringen in functionele aanpassingen, verbouwingen, etc. worden op basis van vastgesteld beleid opgenomen in het beheerplan. Hiervoor wordt een investeringsplan en –raming opgesteld.

Conform de Notitie Materiele Vaste Activa van de commissie BBV is er bij een bestaand kapitaalgoed/asset sprake van een investering indien de uitgaven:

- Leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
- Leiden tot een levensduurverlenging; en/of
- Aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Op investeringen is de Nota activabeleid Gooise Meren van toepassing.

Vervangingsinvesteringen bestaande kapitaalgoederen

Investeringsen ten behoeve van de vervanging van assets als gevolg van economische veroudering. Bijvoorbeeld het vervangen van wegen inclusief ondergrond, vervangen van rioleringen en de vervangende nieuwbouw gebouw.

Op vervangingsinvesteringen is de Nota activabeleid Gooise Meren van toepassing.

Beheerplan Riolering

Het Beheerplan Riolering beschrijft de aanpak en de maatregelen die nodig zijn om riolering, gedurende hun levensduur functioneel te houden en het vastgestelde kwaliteitsniveau in standhouden en/of laten bereiken. Dit omvat onder meer het scheppen van condities, het vastleggen van gemaakte afspraken en het realiseren van alle door het bestuur aan de technisch beheerder opgedragen taken.

GRP

Het rioleringsbeleid van Gooise Meren ligt vast in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In dit wettelijk verplichte rioleringsplan laat Gooise Meren zien hoe, wanneer en met welke middelen ze het stedelijk watersysteem beheert, welke maatregelen nodig zijn en wat dit betekent voor de rioolheffing.

BIJLAGE 5   Overzicht financiën

Beheerplan	Begrotingspost	Omschrijving	Scenario Minimum-Plus			
			2022	2023	2024	2025
Riool	Exploitatiekosten	Dekking GM	€ 790.727	€ 790.727	€ 790.727	€ 790.727
Riool	Exploitatiekosten	SSK raming	€ 780.000	€ 780.000	€ 780.000	€ 780.000
Riool	Exploitatiekosten	GAP-prognose	€ 10.727	€ 10.727	€ 10.727	€ 10.727

De begroting is opgesteld op basis van SSK.